

Úloha meniť návyky budúcich nájomcov spočíva na developerovi

Author: SF / Juraj Pokorný | Published: 27.03.2009

Napriek pocitu, že stagnácia priniesla spomalenie až zaseknutie vývoja, sme zase o kus ďalej. Zatiaľ čo v novembri 2008 bola ideovým ťažiskom konferencie dilema, či považovať finančnú krízu za začiatok kolapsu alebo výzvu doby, tentoraz sa potreba objaviť konkrétne východisko, efektívny nástroj či spoľahlivú loďku na preplávanie všetkými úskaliami ťaživej situácie stala dominantou celého podujatia.

Nordica nevyjde drahšie ako štandard

„Energeticky úsporné riešenia sú ďaleko širším problémom než zatepľovanie, ktoré predstavuje len akýsi jeho mejkap,“ trefne otvoril tému hlavný architekt Bratislavy Štefan Šlachta. Moderátor Martin Csurilla (Envi A. o.p.s.) ho doplnil definíciou rozdielu medzi nízkoenergetickou (pasívnou) a environmentálnou stavbou, ktorá má omnoho širší záber a stavia sa prívetivo k životnému prostrediu.

Úloha meniť návyky budúcich nájomcov spočíva predovšetkým na developerovi - to bolo hlavné posolstvo možno aj celej konferencie. Do Bratislavy ho priniesol Václav Matoušek, ktorý predstavil Skanska Property CZ ako firmu stavajúcu s ohľadom na životné prostredie. Ako príklad uviedol projekt 8-podlažného energeticky úsporného domu Nordica Ostrava, prvého s certifikátom za energetickú úsporu Green Building v Českej republike. Táto administratívna budova postavená na okraji historického jadra severomoravskej metropoly ponúka okrem 11 400 m² kancelárskych „áčiok“ a technického zázemia aj gastronomické a retailové plochy. Predmetom programu Green Building je energetická náročnosť budov. Použitím štandardných materiálov s dômyselným konceptom a zachovaním určitých pravidiel možno doceliť efektívny výsledok a napomôcť ochrane životného prostredia. Vychádza z idey globálnej spoločnosti, ktorú prakticky rozvíja tím environmentálnych špecialistov využívajúci medzinárodné skúsenosti z iných projektov.

Stavebné fórum.sk

Ako Matoušek zdôraznil, Nordica nie je pre nájomcov ani majiteľov drahšia než štandardné objekty, pretože nepredstavuje žiadne náklady navyše, práve naopak - úsporu na účtoch za energiu. Z pohľadu filozofie skupiny Skanska ide vlastne o štandardný typ budovy, aký už zrealizovala pod názvami Hagaporten a Citykajen doma vo Švédsku. Odráža presun záujmu investorov a nájomcov na stavby nielen energeticky úsporné, ale na dôvažok šetrné k životnému prostrediu.

iDOM = komfort, ekológia, zdravie, úspora

„Keďže na Slovensku neexistuje dotačná politika štátu, ktorá by návratnosť takejto investície skrátila, ľudia projekty nízkoenergetických inteligentných stavieb fungujúcich na princípe obnoviteľných zdrojov energie príliš nezaujímajú,“ postťažoval si Mário Lelovský z Media Control. Ako dodal, obyvatelia aj investori chcú okrem čo najnižšej ceny dosiahnuť maximálny komfort a bezpečnosť pri minimálnych prevádzkových nákladoch. Demonštračný iDOM Crestron (dokončený v októbri 2006 v Bratislave) s integrovaným riadiacim systémom, ktorého cieľom je poskytnúť maximálny komfort bývania s dôrazom na ekonomickú, ekologickú i zdravotnú stránku, spája v sebe tri aspekty - nízkoenergetický, inteligentný a OZE, čo zabezpečuje absolútnu svetelnú i tepelnú pohodu.

Vykurovanie iDOMu bez plynu sa opiera o dva zdroje: tepelné čerpadlo zem - voda (teplo zeme sa odoberá prostredníctvom kvapaliny prúdiacej zo 4 zemných vrtov do hĺbky 85 m, kde teplota neklesá ani počas najväčších mrazov pod 6 °C) a solárne kolektory. Teplo sa zhromažďuje v centrálnom akumuláčnom zásobníku, odkiaľ sa zabezpečuje podlahové i stenové vykurovanie bez radiátorov. Chladenie bez elektriky využíva dva zdroje: 4 zemné vrty (chlad zeme sa odoberá prostredníctvom kvapaliny prúdiacej z 85-metrovej hĺbky, kde teplota nestúpne ani v najteplejších dňoch nad 10 °C, a distribuuje sa do stropov) a okná s inteligentne riadenými žalúziami (až 70-percentná úspora chladiaceho výkonu). Vzduchotechnika obsahuje dva systémy: prvý slúži na výmenu vzduchu a trvalé bezprievanové vetranie a druhý na odvlhčovanie bazénovej haly a výmenu vzduchu. Rekuperáciou - spätným získavaním tepla šetrí až 85 % tepla v porovnaní s vetraním cez otvorené okná.

Nízkoenergetický demonštračný iDOM navštívilo doteraz vyše 2 000 ľudí s odborným výkladom a zrealizoval sa na vyše 40 objektoch (rodinných, bytových, komerčných). Naznačuje jednu z rozumnejších ciest, akou by sa mohol uberať vývoj bývania v 3. tisícročí.

Slnečná radiácia proti extrémnemu chladu

Názornou odpoveďou na základnú otázku, či energeticky pasívne budovy sú iba módnym trendom alebo perspektívnym riešením do budúcnosti, je aj Solárna škola v Kargyaku, ktorú predstavil Jan Tilinger z občianskeho združenia Surya. Vďaka finančnej a materiálnej podpore sponzorov i nadšeniu miestnych dobrovoľníkov projekt pasívnej ekologickej stavby uprostred vysokohorskej púšte v nadmorskej výške 4 200 metrov na jeseň 2008 dokončili. Región má vyše 300 slnečných dní v roku, no v zime je Kargyak od sveta odrezaný a teploty tu klesajú až na - 40 °C. Najbližšia cesta končí v 60 km vzdialenej dedine Raru.

Stavebné fórum.sk

Školu vybudovanú bez použitia ťažkej techniky z tradičných prírodných materiálov - kameňa, piesku, hlíny, slamy, riečneho ílu, kroviny yakzee, dreva a skla vykuruje kompletne slnečná radiácia. Princíp je jednoduchý. Zisk svetla absorbovaného na exponovanej južnej fasáde akumuluje v zime teplo potrebné počas vyučovania. Vďaka „solárne nútenej“ cirkulácii sa ohriaty vzduch usmerňovaný Trombeho stenou rovnomerne distribuuje po celej budove. Celková konštrukcia školy je v harmónii s miestnou architektúrou.

Kargyak - najvyššie položená dedina v pohorí Zanskar (severná časť indických Himalájí), kde prežíva pôvodná tibetská kultúra, ešte nedávno nemala žiadne školské zariadenie. Solárna škola umožní základné vzdelanie a celoročnú výučbu pre 60 detí z dediny a priľahlých osád. Z asi 200 obyvateľov vie totiž čítať a písať iba 10. „Projekt reaguje na nedostatočnú úroveň základného vzdelania, ktorá je daná izoláciou a extrémnymi klimatickými podmienkami. Radi by sme podobný zrealizovali aj v Nepále,“ povedal na záver Tilinger. Podrobnejšie informácie a zaujímavosti o projekte Solárnej školy v Kargyaku nájdete na internetovej stránke www.surya.cz.

Foto - Skanska Property CZ / Surya

